

Gemeente Bronckhorst

Accountantsverslag 2023

CONCEPT 3

13 mei 2024

Inleiding

Aan de gemeenteraad van de gemeente Bronckhorst

Doetinchem, <datum>
<klantcode>

Geachte raad,

Wij hebben de jaarrekening 2023 van uw gemeente gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van onze bevindingen vanuit de controle onder uw aandacht. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening zelf en aan de interne beheersing.

Dit accountantsverslag dient in combinatie met de jaarrekening over 2023 te worden gelezen. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders (B&W).

Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij de jaarrekening te verstrekken. Daarnaast hebben wij beoordeeld of het jaarverslag in overeenstemming is met de jaarrekening. Ons oordeel over de jaarrekening komt tot uitdrukking in de controleverklaring.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de portefeuillehouder Financiën en de ambtelijke organisatie. Wij hebben deze rapportage besproken tijdens de bijeenkomst met de auditcommissie op 12 juni 2024.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

drs G.J. Bouwhuis RA

Navigatie:

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

Vorige pagina

Inhoudsopgave

Volgende pagina

CONCEPT 3

Inhoudsopgave

1. Kernpunten

2. Onderbouwing oordeel

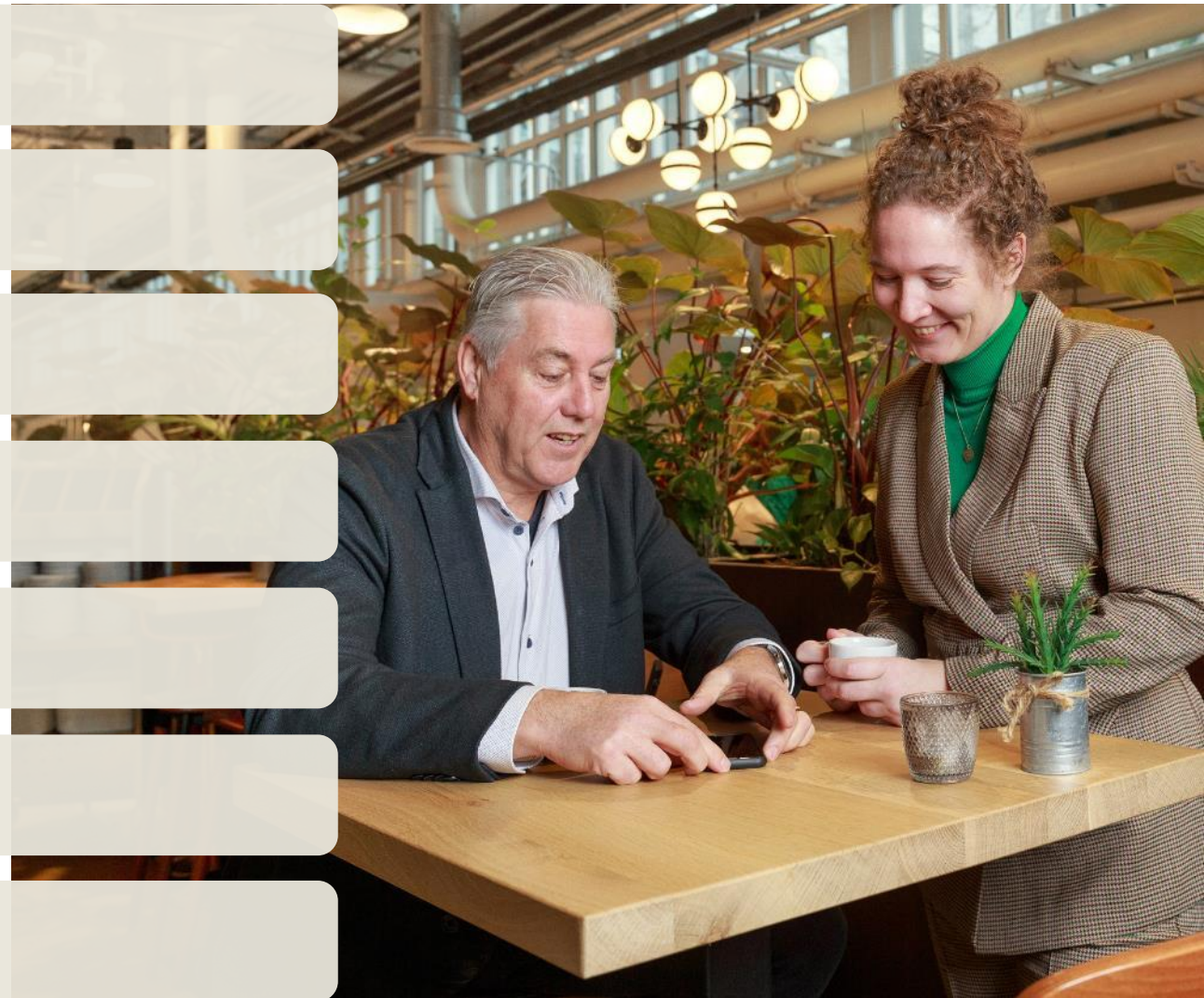
3. Aandachtspunten gemeenteraad

4. Jaarrekening

5. Interne beheersing

6. Onze verantwoordelijkheid

7. Afsluiting

Inhoudsopgave bijlagen

Bijlage 1. Fraude en continuïteit in de controleverklaring

Bijlage 2. SiSa tabel fouten en onzekerheden

1. Kernpunten

Strekking controleverklaring

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken als u de jaarstukken ongewijzigd vaststelt.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2023 van uw gemeente een getrouw beeld van de financiële positie en de baten en lasten in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (verder: Besluit Begroting en Verantwoording).

Rechtmatigheidsverantwoording

Tot en met het boekjaar 2022 hebben wij als accountant een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening gegeven. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf kalenderjaar 2023 wijzigt dit in enkel een oordeel inzake de getrouwheid. Het College van B&W neemt vanaf 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening en licht daarmee haar handelen toe in relatie tot de wet- en regelgeving. Door opname van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening valt deze onder het getrouwheidsoordeel en controleren wij of de rechtmatigheidsverantwoording 'juist' is.

Wij vinden dat de opgenomen rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave van de werkelijkheid geeft.

Fraude en continuïteit

In onze controleverklaring beschrijven wij op welke wijze wij bij de controle hebben ingespeeld op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Daarnaast beschrijven wij onze controleaanpak van de gehanteerde veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie van uw gemeente. Voor wettelijke controles is het verplicht om over deze twee punten te rapporteren. In [bijlage 1](#) staan de teksten die wij in de controleverklaring zullen opnemen.

Resultaat en financiële positie

Zowel de jaarrekening als het jaarverslag geven voldoende inzicht in de totstandkoming van het resultaat en de financiële positie. Het resultaat voor bestemming is € 4,7 miljoen positief. Na verwerking van de mutaties in de reserves bedraagt het resultaat € 4,3 miljoen positief. De huidige financiële positie is goed.

Interne beheersing op orde

De interne beheersing is voldoende op orde. We zien dat adviespunten uit voorgaande rapportages veelal worden opgepakt, waarbij er soms gekozen wordt voor controles achteraf.

Controleproces goed verlopen

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te verstrekken. Wij hebben de onderlinge samenwerking tijdens het controleproces als transparant en plezierig ervaren.

2. Onderbouwing oordeel

Oordeel jaarrekening

Ons oordeel over de jaarrekening is goedkeurend. De niet-gecorrigeerde controleverschillen en de resterende onzekerheden blijven onder de goedkeuringstoleranties van 1% respectievelijk 3%, zoals deze met u zijn afgesproken.

WNT

Bij de controle van de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen die van invloed zijn op het oordeel.

SiSa

Bij de controle van de SiSa-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd die van invloed zijn op het oordeel.

Jaarverslag

Wij hebben geen tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening gezien.

2. Onderbouwing oordeel

Goedkeuringstolerantie

Voor het goedkeuren van de jaarrekening maken wij gebruik van de goedkeuringstolerantie, de materialiteit. Als er fouten zijn in de financiële overzichten die groot genoeg zijn om invloed te hebben op de keuzes die mensen maken, dan worden die fouten als belangrijk beschouwd en zijn daarmee materieel. De te hanteren materialiteit is wettelijk voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden en bedraagt een percentage van de lasten én de dotaties aan de bestemmingsreserves.

Niet gecorrigeerde controleverschillen

Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van controleverschillen die niet in de jaarrekening 2023 zijn verwerkt. Met u hebben wij afgesproken welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden. U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan € 50.000 te rapporteren.

Omschrijving	Getrouwheid	
	Fouten	Onzekerheden
Levering zorg WMO en jeugd	€ 0	€ 3.018.000
TOTAAL	€ 0	€ 3.018.000

Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	€ 1.098.000
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)	€ 3.294.000

2. Onderbouwing oordeel

Toelichting verschillen

Onderstaand geven wij een nadere toelichting op het geconstateerde controleverschil.

Levering zorg WMO en Jeugd

Over de geleverde zorg in natura hebben we in 2023 voor € 16,9 miljoen controleverklaringen van zorgaanbieders ontvangen. Voor het resterende deel van de uitgaven aan zorgorganisaties, € 3 miljoen, is geen (goedkeurende) controleverklaring ontvangen of zijn het kleinere zorgaanbieders, waarmee afspraken zijn gemaakt om geen controleverklaring aan te leveren. Dit bedrag is aangemerkt als onzekerheid.

Eventuele reductie van de onzekerheid kan worden bereikt door een eigen onderzoek te doen naar de geleverde prestaties per zorgaanbieder. Een onderzoek kan worden uitgevoerd door een gerichte enquête op de geleverde zorg van de zorgaanbieders waarvoor geen gewaarmerkte productieverantwoording is opgeleverd. Voor 2023 is deze vragenronde niet uitgevoerd.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd een klachtenregister voor de Wmo en jeugd in te richten.

3. Aandachtspunten gemeenteraad

Voor het jaar 2023 hebben wij van de auditcommissie namens de Raad één aandachtspunt meegekregen. Dit aandachtspunt is een nadere toelichting op de standaard controleopdracht.

De aanpassingen/wijzigingen van de begroting gedurende het jaar

De programmabegroting 2023 is vastgesteld op 20 oktober 2022.

Deze (primitieve) begroting is vervolgens met de volgende begrotingswijzigingen bijgesteld:

- Bij de besluitvorming in de 2^e tussenrapportage 2022 (20 oktober 2022);
- Bij de verstrekte informatie aan de Raad inzake de septembercirculaire 2022 (24 november 2022);
- Bij de besluitvorming van het Programmaplan 2023 (21 december 2022);
- Bij de besluitvorming van het Watertakenplan Olburgen 2023-2027 (12 januari 2023);
- Bij de besluitvorming van de 1^e tussenrapportage 2023 (29 juni 2023);
- Bij de besluitvorming over de jaarstukken 2022, inzake gevolgen kapitaallasten (20 december 2023);
- Bij de besluitvorming van de 2^e tussenrapportage 2023 (20 december 2023);
- Bij de besluitvorming van de administratieve wijzigingen 2023 (20 december 2023).

Een verloop van het resultaat wordt bij iedere begrotingswijziging vertoond. De startpositie van het saldo, de totale mutaties en de eindpositie van het saldo.

Wij hebben het College van B&W in de managementletter geadviseerd het verloop per programma op te nemen in de diverse P&C documenten. Dit advies is bij de begrotingswijziging 2^e tussenrapportage opgevolgd.

3. Aandachtspunten gemeenteraad

Het verloop van het resultaat is uit deze documenten te volgen. Dit geeft het volgende beeld:

(x 1.000)

	Resultaat		
	datum	effect	begroot resultaat wordt
Programmabegroting 2023	20-okt-2022		€ 2.956
2e tussenrapportage 2022	20-okt-2022	€ 1.344	€ 4.300
Septembecirculaire 2022	24-nov-2022	€ 898	€ 5.198
Programmaplan 2023	21-dec-2022	€ -5.126	€ 72
1e tussenrapportage 2023	29-jun-2023	€ 383	€ 455
Effect kapitaallasten obv jrk 2022	20-dec-2023	€ 101	€ 556
2e tussenrapportage 2023	20-dec-2023	€ -377	€ 179
Administratieve wijzigingen 2023	20-dec-2023	€ -	€ 179

In de P&C documenten is een tekstuele toelichting opgenomen van de verschillende mutaties per programma. Bij de jaarrekeningcontrole toetsen wij de presentatie van de definitieve begroting op het besluit van de Raad inzake de 'slotwijziging'.

Uit de beoordeling blijkt dat het verloop van de begroting en de aanpassingen hierop voldoende worden toegelicht en volgens de regels worden gepresenteerd.

Doorschuiven budgetten

De commissie BBV adviseert om kaders op te nemen in de financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) indien specifieke budgetten bij onderuitputting op jaareinde in bestemmingsreserves worden opgenomen (niet bestede budgetten worden doorgeschoven naar het volgend jaar).

Wij geven u in overweging kaders en afspraken over doorschuiven van budgetten op te nemen in de financiële verordening.

4. Jaarrekening

4.1 Financiële positie

4.2 Kwaliteit jaarstukken

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

4.4 Overige bevindingen

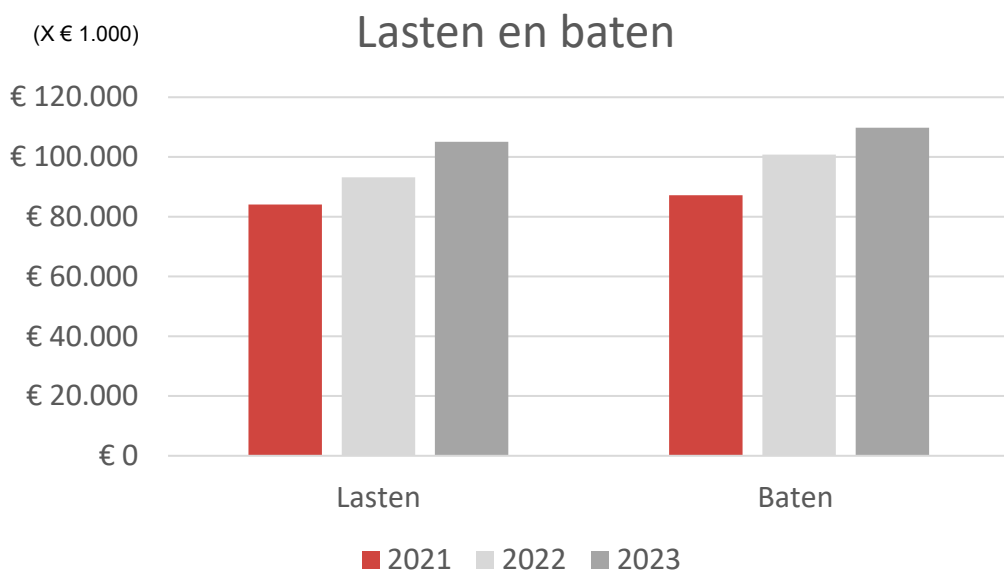
4.1 Financiële positie

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van de baten en de lasten en de financiële positie van uw gemeente per 31 december 2023.

Saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is €4,7 miljoen positief. Na verwerking van de reservemutaties is dit € 4,3 miljoen positief.

Uit het verloop van de lasten en de baten blijkt de stijging in de omvang van de exploitatie en daarmee in de activiteiten van de gemeente.

Van begroting naar realisatie

In de primitieve begroting is uitgegaan van een positief resultaat van € 3 miljoen na verwerking van de reservemutaties. Tussentijds is dit bijgesteld naar € 0,2 miljoen. Het gerealiseerde saldo is € 4,3 miljoen positief.

Resultaat begroting	€	179
Zorg en ondersteuning	€	2.041
Wonen en leefomgeving	€	-102
Bedrijvigheid en ontwikkeling	€	470
Bestuur	€	278
Algemene dekkingsmiddelen	€	1.933
Overhead	€	459
Toevoeging / onttrekking reserves	€	-986
Resultaat jaarrekening 2023	€	4.272

4.1 Financiële positie

Op hoofdlijnen is de afwijking ten opzichte van de definitieve begroting als volgt te verklaren:

Resultaat begroting	€	179
Programma 1 Zorg en ondersteuning		
Uitstroom WSW uit participatiewet	€	502
Spukgeldten tbv preventiemaatregelen	€	684
Bijdrage Rijk inzake opvang Oekrainers	€	270
Programma 2 Wonen en leefomgeving		
Minder opbrengst verkoop ruimtelijke plannen	€	-900
Schadevergoeding juridische procedure	€	-900
Uitgangspuntennota Sport en leefbaarheid	€	565
Onderhoud bomen en snoeien	€	320
Minder onderhoud door slecht weer	€	200
Programma 3 Bedrijvigheid en ontwikkeling		
Bedrijventerrein Zelhem	€	221
Afvalverwijdering	€	310
Formatie energietransitie	€	-239
Programma 4 Bestuur		
Voorziening wachtgeld en pensioen wethouders	€	207
Algemene dekkingsmiddelen		
Algemene uitkering	€	764
Toerekening formatie aan grondexploitatie	€	646
Overhead	€	459
Toevoeging / onttrekking reserves	€	-986
Diversen	€	1.970
Resultaat jaarrekening 2023	€	4.272

Incidentele baten en lasten

Het resultaat wordt voor € 7,8 miljoen beïnvloed door incidentele baten en lasten. Dit betreft met name de incidentele stortingen en onttrekkingen uit de reserves van € 6,7 miljoen.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd het overzicht van de incidentele baten en lasten te splitsen in baten en lasten en op hoofdlijnen te presenteren.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van uw gemeente is ultimo 2023 € 70,7 miljoen (2022: € 67,2 miljoen). Hiervan is € 38 miljoen opgenomen in bestemmingsreserves (2022: € 32,6 miljoen). Van de bestemmingsreserves is een groot aandeel geormerkt voor toekomstige investeringen (€ 25,8 miljoen). De investeringsagenda voor de komende jaren is omvangrijk. Er zijn investeringen gepland in huisvesting voor voortgezet onderwijs en sportaccommodaties.

De solvabiliteit is 63% ten opzichte van vorig jaar 65%. De solvabiliteit geeft het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen weer. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeente. De gemiddelde solvabiliteitsratio van gemeenten in Nederland tussen 25.000 en 50.000 inwoners is 40%. Het solvabiliteitsratio van Bronckhorst is daarmee zeer hoog ten opzichte van de andere gemeenten.

4.2 Kwaliteit jaarstukken

Kwaliteit van de jaarstukken voldoende

De jaarstukken bestaan uit 2 onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen zijn per programma en in de paragrafen in het jaarverslag voldoende toegelicht.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd het behaalde resultaat op hoofdlijnen te duiden in de jaarstukken.

De taakveldenrekening wordt niet meer opgesteld. Dit is in overeenstemming met de voorschriften uit het BBV en alle informatie zoals deze is opgenomen in de jaarstukken.

Jaarverslag en paragrafen

Wij hebben vastgesteld dat er geen tegenstrijdigheden zijn tussen het jaarverslag en de jaarrekening 2023. Het jaarverslag met daarin de paragrafen voldoet aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording, met uitzondering van

➤ mutaties in de reserves

Het BBV schrijft voor dat alleen de resultaatbestemming van het voorgaande boekjaar direct verrekend mag worden met de Algemene Reserve. De overige verschuivingen tussen de bestemmingsreserves en de Algemene Reserve dienen via de exploitatie te verlopen.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de mutaties in de reserves per (deel)programma toe te lichten en alle mutaties op reserves via de exploitatie te laten verlopen.

➤ Het verloopoverzicht materiele vaste activa

Het BBV schrijft voor dat in het verloop van de materiele vaste activa de bijdragen van derden separaat dienen te worden getoond.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de bijdragen van derden in het verloopoverzicht materiele vaste activa te tonen.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

Verloop van de controle

Het proces van het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2023 zodanig gepland om aan de auditcommissie de gecontroleerde jaarrekening half juni 2024 voor te kunnen leggen en aan de raad begin juli 2024.

Het eerste concept van de jaarstukken was tijdig gereed. Het jaarrekeningdossier bevatte voldoende onderbouwingen om de controle te kunnen uitvoeren. Het controleproces evalueren wij met de ambtelijke organisatie. De afwikkeling was conform planning.

Wij kijken terug op een goede samenwerking gedurende dit proces.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Kaderstelling

De financiële verordening (gebaseerd op artikel 212 Gemeentewet) en de controleverordening (gebaseerd op artikel 213 van de Gemeentewet) zijn herzien vanwege de rechtmatigheidsverantwoording, die nu in de jaarrekening is opgenomen.

De herziene financiële verordening is op 17 mei 2023 door de gemeenteraad vastgesteld en de controleverordening op 12 oktober 2023. Beide verordeningen gelden met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023.

Het normenkader is door de gemeenteraad vastgesteld op 17 mei 2023.

In de financiële verordening in artikel 10 lid 2 heeft de Raad de verantwoordingsgrens op 3% van de lasten én dotaties aan reserves gesteld. Op basis van de voorliggende jaarrekening is dit een bedrag van € 3.294.000.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is in de jaarrekening onder paragraaf 3.8 opgenomen. Wij hebben vastgesteld dat deze is opgesteld overeenkomstig het voorgeschreven model.

Er zijn drie criteria vastgesteld om financiële rechtmatigheid concreet te maken, te weten:

- [1] het voorwaardencriterium
- [2] het begrotingscriterium en
- [3] misbruik en oneigenlijk gebruik.

Het College van B&W legt in de rechtmatigheidsverantwoording verantwoording af over deze drie criteria.

[1] Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium schrijft voor dat financiële handelingen alleen mogen plaatsvinden onder de voorwaarden zoals opgenomen in de wet of in een verordening.

Het voorwaardecriterium komt met name voor bij de volgende processen:

- Europese aanbestedingen
- Treasury
- Subsidieverstrekingen
- Participatiewet
- WMO en jeugd
- Omgevingsvergunningen
- Lokale heffingen

Er zijn geen fouten en/of onduidelijkheden vastgesteld boven de verantwoordingsgrens.

Europese aanbestedingen

Bij de controle van de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen, blijkt dat er bij 1 leverancier niet volgens de juiste procedure is ingekocht. Dit betreft een bedrag van € 64.000.

Binnen de gemeente is een zaaksysteem (Decos) beschikbaar waarin, indien voorhanden, contracten beheerd en gearchiveerd kunnen worden. Uit onze controle blijkt dat de contracten niet eenvoudig vindbaar zijn in deze software ofwel niet voorhanden zijn. Uitvraag in de organisatie is dan noodzakelijk.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om alle contracten op te nemen in een contractenregister, zodanig dat deze ook op een snelle, klantvriendelijke wijze vindbaar zijn.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

[2] Begrotingscriterium

Het budgetrecht bepaalt dat de gemeenteraad toestemming geeft om het te realiseren beleid per deelprogramma binnen de vastgestelde begroting uit te voeren. Uitgangspunt van dit criterium is dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is, zowel over- als onderschrijdingen.

In de rechtmatigheidsverantwoording worden alleen de afwijkingen toegelicht die niet passen in de afspraken tussen de gemeenteraad en het College van B&W en als die boven de verantwoordingsgrens uitkomen. De gemeenteraad wordt bij de behandeling van de jaarrekening of eerder expliciet gevraagd met deze afwijkingen in te stemmen.

- *Meer investeringen dan beschikbaar gesteld krediet*

Er zijn een aantal overschrijdingen in de werkelijke investeringen ten opzichte van de kredieten. In totaal € 1.278.000. De aard van de overschrijding is toegelicht in het jaarverslag bij de programma's.

Jaarlijks worden de kredieten beoordeeld op noodzaak van het aanhouden van de kredieten voor zover deze nog niet zijn besteed. De organisatie geeft aan dat de huidige openstaande kredieten noodzakelijk en relevant zijn.

- *Meer lasten dan begroot*

Op 3 deelprogramma's is sprake van een overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting. Hiertoe is een voldoende toelichting opgenomen in de jaarrekening.

- *Overige afwijkingen van de begroting*

Op diverse deelprogramma's zijn de werkelijke lasten lager dan begroot en is er sprake van een afwijking van de begrote baten. Met de auditcommissie (30 november 2023) is afgesproken dat afwijkingen in de baten en onderschrijdingen van de lasten tijdig gemeld zijn wanneer deze worden betrokken in de jaarrekening. De auditcommissie concludeert dat het informeren via de jaarrekening als tijdig wordt beoordeeld. Deze afspraak wordt in 2024 formeel bekrachtigd middels een addendum op de financiële verordening.

- *Oordeel begrotingsrechtmatigheid*

Het begrotingscriterium is binnen de huidige afspraken met de gemeenteraad toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

[3] Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het is aan de organisatie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Op basis van de eisen in de wet- en regelgeving vindt een vertaling plaats naar de opzet van de interne organisatie.

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Bronckhorst beschikt over een M&O beleid. Wij hebben vastgesteld dat het M&O beleid voldoende is getoetst.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Toelichting op rechtmatigheidsverantwoording in paragraaf Bedrijfsvoering

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording is het een vereiste dat het College van B&W in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting geeft op alle afwijkingen die zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast dient te worden beschreven welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Er zijn geen onrechtmatigheden vastgesteld en daarmee is een verdere toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering met maatregelen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen niet noodzakelijk.

- *Rapportagegrens*

In artikel 10 lid 3 van de financiële verordening is opgenomen dat in de paragraaf Bedrijfsvoering fouten en/of onduidelijkheden groter dan € 50.000 worden toegelicht. In de paragraaf bedrijfsvoering zijn fouten groter dan € 50.000 toegelicht.

- *Uitvoering verbijzonderde interne controle*

De verbijzonderde interne controle is door de gemeente zelf uitgevoerd. De toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering omvat een voldoende beschrijving van hoe de verbijzonderde interne controle heeft plaatsgevonden en hoe deze is verlopen.

- *Intern inkoopbeleid*

Wanneer de inkoopnormen uit de gids Proportionaliteit herhaaldelijk niet worden nageleefd of wanneer de documentatie en/of motivering ervan ontoereikend is, wordt van het College van B&W verwacht hierover te rapporteren via de paragraaf Bedrijfsvoering.

Uw organisatie heeft een eigen inkoopbeleid vastgesteld waarin de gids Proportionaliteit is uitgewerkt. In 2023 is verbijzonderde interne controle uitgevoerd op het volgen van het intern inkoopbeleid voor inkopen onder de Europese aanbestedingsgrens. In de paragraaf bedrijfsvoering is hierover gerapporteerd dat er niet veelvuldig wordt afgeweken van de procedure.

- *Wet Fido en bijbehorende regelingen*

Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. De kasgeldlimiet en renterisiconorm zoals gepresenteerd in de paragraaf financiering zijn gebaseerd op de totale baten van de begroting. Op basis van de voorschriften dient de basis de begrote lasten van te zijn. Wij hebben vastgesteld dat op basis van de juiste berekening de renterisiconorm en de kasgeldlimiet niet worden overschreden en dat toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering niet noodzakelijk is.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de berekening van de kasgeldlimiet en renterisiconorm in 2024 juist te presenteren.

Onze bevinding over de rechtmatigheidsverantwoording

Op basis van onze toetsing aan de wettelijke voorschriften inzake de rechtmatigheidsverantwoording en de kaderstelling door de gemeenteraad hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. De jaarrekening en het jaarverslag bevat de voorgeschreven informatie.

4.4 Overige bevindingen

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de hoogte van de baten en laten en balansposten.

De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

- *Grondexploitaties*

Binnen uw organisatie is per eind 2023 sprake van een twee grondexploitaties:

- Grondverkoop Vinkenkamp
- Gebiedsontwikkeling industriepark Zelhem

Het project jongerenhuisvesting is in 2023 afgerond.

Voor de gebiedsontwikkeling industriepark is een actualisatie opgesteld in 2023. Voor het verwachte verlies is een voorziening getroffen.

Het bedrijventerrein A18 in Wehl en in 's-Heerenberg is een samenwerkingsverband met Doetinchem. De boekwaarde van deze grondexploitatie is vermeld op de balans van de gemeente Doetinchem.

Naar aanleiding van de beleidsambities wonen en het creëren van werkgelegenheid door bedrijfshuisvesting mogelijk te maken zal in 2024 en komende jaren mogelijk nieuwe grondexploitaties worden geopend.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd een jaarlijkse actualisatie van alle grondexploitatie-berekeningen voor te leggen aan de raad, zoals dit ook wordt voorgeschreven in een stellige uitspraak van de commissie BBV in de notitie grondexploitatie.

- *Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties*

Deze voorzieningen voor onderhoud bedraagt per 31 december 2023 € 3,4 miljoen. Een voorziening groot onderhoud dient gebaseerd te zijn op een meerjarenonderhoudsplan van maximaal 5 jaar oud. Begin 2019 is het huidige onderhoudsplan vastgesteld en is daarmee meer dan 5 jaar oud. Dit plan is de basis voor de onderhoudsvoorziening voor de gemeentelijke gebouwen en het onderhoud van de sportaccommodaties.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd het onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen te actualiseren en de voorziening bij te stellen op basis van het geactualiseerde plan.

- *Voorziening pensioen*

De voorziening voor wethouders pensioen is gebaseerd op actuariële berekeningen. Deze worden opgesteld door een derde partij. De gehanteerde rekenrente van 3,16% is conform de circulaire van het Rijk.

4.4 Overige bevindingen

- *Voorziening riolering*

Voor de riolering zijn 2 voorzieningen, voor vervangingsinvesteringen en voor egalisatie van de tarieven. De gevormde voorziening voor vervangingsinvesteringen is leeg aan het einde van 2023. In 2023 is een grote investering gedaan van € 1 miljoen. In de toekomst wordt, conform het raadsbesluit bij het Watertakeplan Olburgen, voor de uitvoering van het Watertakenplan 'hersteld gedoteerd' tot 16,5% van de geplande vervangingsinvesteringen. De rest van de vervangingsinvesteringen wordt geactiveerd en over afgeschreven. Voor de tariefsegalisatie is een voorziening ingesteld in overeenstemming met het raadsbesluit. Aan deze voorziening wordt het resultaat van het product rioolheffing gedoteerd.

Aan de voorziening waterbergingsfonds is per 31 december 2023 nog niet gedoteerd.

- *Voorziening afkoopsommen onderhoud graven*

Deze voorziening wordt gevoed door betaalde afkoopsommen. Uit de voorziening wordt een bedrag voor onderhoud beschikbaar gesteld. Aan de voorziening wordt 3% rente toegerekend omdat het onderhoud op netto contante waarde wordt berekend. Wij kunnen instemmen met de uitgangspunten voor deze voorziening.

- *Voorziening dubieuze debiteuren*

Ultimo 2022 heeft uw gemeente vorderingen op diverse partijen. Door de organisatie is een inschatting gemaakt van de inbaarheid van deze vorderingen.

Voor de openstaande belastingdebiteuren en de algemene debiteuren is een voorziening gevormd van € 139.000 op basis van inbaarheid per debiteur. Voor de debiteuren uitkeringen is een voorziening van € 462.000 verantwoord, waarbij de schatting is gebaseerd op de geïnde bedragen van voorgaande jaren. De hoogte van deze voorzieningen liggen in lijn met voorgaand jaar.

Wij kunnen instemmen met de gehanteerde uitgangspunten voor het bepalen van de hoogte

van de voorzieningen en gemaakte schattingen.

Prestatielevering

Wij hebben een steekproef uitgevoerd om de getrouwheid van de uitgaven te kunnen controleren. Alle facturen zijn door meerdere personen geautoriseerd voor levering van de goederen/diensten en de betaalbaarstelling.

Kosten verbonden partijen

De gemeente Bronckhorst heeft een deel van haar taken overgedragen aan gemeenschappelijke regelingen. De kosten van deze organisaties komen ten laste van de exploitatie van de gemeente Bronckhorst. De kosten van GR VNOG en GR ODA zijn in deze jaarstukken gebaseerd op concept cijfers, omdat de definitieve cijfers op dat moment nog niet voorhanden waren.

Afschrijvingstermijnen

De afschrijvingstermijnen van de auto's en vrachtauto's zijn bijgesteld van 8 jaar. De bijbehorende aanpassing in de kapitaallasten is middels de begroting geautoriseerd door de Raad.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de financiële verordening aan te passen op de herziene afschrijvingstermijnen.

Splitsing grond en gebouwen in materiële vaste activa

Vanuit eerdere jaren is de splitsing tussen grond en gebouwen niet zuiver toegepast. Bij nieuwe aankopen wordt dit wel juist opgenomen in de sub administratie.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd een juiste splitsing toe te passen op de grond en de gebouwen omdat op grond niet wordt afgeschreven.

5. Interne beheersing

Ons beeld van uw organisatie

De interne beheersing is grotendeels op orde. Er zijn nog een paar aandachtspunten voor verbetering. De meeste interne beheersingsrisico's zijn afgedekt. We zien dat adviespunten uit onze managementletter en accountantsverslag veelal worden opgepakt. De opvolging wordt intern nauwlettend gevolgd.

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de boardletter d.d. 4 december 2023 gerapporteerd. Deze hebben wij besproken met de auditcommissie.

Risico's interne beheersing

In de boardletter hebben wij per proces aangegeven welke risico's niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen afwijkingen bevat, hebben wij aanvullende gegevenswerkzaamheden verricht om dit risico te verlagen.

IT omgeving

Wij hebben de automatiseringsorganisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor onze controle steunen we voor een beperkte mate op de automatiseringsomgeving van uw organisatie.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

5.1 Interne beheersing SiSa

Ontwikkeling Single Information Single Audit

Iedere gemeente kan extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. Gemeenten moeten elk jaar aan de Rijksoverheid melden of en hoe ze het geld hebben besteed. Dit doen zij via de methodiek SiSa: single information, single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. De informatie hiervoor wordt in een vast format opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening en voorzien van een controle door de accountant.

Het aantal regelingen dat verantwoord moet worden via de SiSa-bijlage is fors toegenomen in de afgelopen jaren. De gemeente Bronckhorst dient 26 toegekende subsidies te verantwoorden via de SiSa-bijlage.

De toename in het aantal subsidieregelingen waarvan via SiSa verantwoording wordt gevraagd, vraagt veel tijd. De regelingen worden steeds complexer en dit vraagt een verdergaande samenwerking tussen meerdere afdelingen binnen de organisatie. Het proces voor het aanvragen en verantwoorden vraagt coördinatie, inrichting van de administratie en planning om te kunnen voldoen aan de voorwaarden om de specifieke uitkering uiteindelijk te kunnen ontvangen.

De kosten van de accountantscontrole en de inzet van eigen tijd neemt significant toe door deze extra regelingen en veel organisaties worstelen met het beheersbaar houden hiervan.

Bij het opstellen van de verantwoording dienen de kosten inzichtelijk te zijn en indicatoren over de prestatie te worden opgeleverd.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de inrichting van administratieve organisatie en interne beheersing bij aanvang van de activiteiten zodanig in te richten zodat achteraf zonder veel moeite de verantwoording opgesteld kan worden.

Een aantal specifieke uitkeringen worden doorgegeven aan andere instanties, zoals bijvoorbeeld de ventilatie scholen en Informatiepunten Digitale Overheid.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd bij het doorgeven van deze specifieke uitkeringen vooraf afspraken te maken over de inhoud van de af te leggen verantwoording, het moment waarop en de onderbouwing van de geleverde prestatie.

De bestedingen van deze specifieke uitkeringen zijn rechtmatig voor zover de prestatie aangetoond is en valt binnen de gestelde voorwaarden.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de geleverde prestatie gedurende de besteding vast te leggen en te onderbouwen.

- *G2 Participatiewet en G3 BBz*

In de financiële administratie worden diverse handmatige correcties doorgevoerd. Dit leidt tot inefficiënties bij het opstellen van een aansluiting tussen de sub administratie en de SiSa opgave.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd het aantal handmatige correcties te beperken.

6. Onze verantwoordelijkheid

Onze opdracht

De jaarrekening 2023 is onder verantwoordelijkheid van het College van B&W opgesteld. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle op basis van onze controlestandaarden voor accountantscontrole uitgevoerd. Daarnaast hebben wij het besluit Accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de Gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 1.098.000 (1% van de lasten en dotaties aan de reserves) en voor onzekerheden € 3.294.000 (3%).

Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. Naast de controle van de jaarrekening hebben wij géén overige diensten en/of adviesopdrachten uitgevoerd. De voor uw organisatie in 2023 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid.

Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude gezien, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het College van B&W van uw gemeente. Ingeval van fraude door het College van B&W melden we dit aan de gemeenteraad. Wij merken op dat onze werkzaamheden niet specifiek gericht zijn op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het College van B&W.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn werkzaamheden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

7. Afsluiting

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door de gemeenteraad, op de website van uw gemeente samen met de controleverklaring van de accountant, te publiceren. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

De wetgeving rondom de WNT (Wet Normering Topinkomens) geeft aan dat de WNT-verantwoording door uw gemeente op internet gepubliceerd moet worden voor een periode van tenminste zeven jaar. De gegevens moeten vrij toegankelijk en eenvoudig te vinden zijn.

Afsluiting

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking en open communicatie tijdens onze controlewerkzaamheden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

drs G.J. Bouwhuis RA

Bijlagen

Bijlage 1. Fraude en continuïteit in de controleverklaring

Bijlage 2. SiSa tabel fouten en onzekerheden

In [bijlage 1](#) geven wij de tekst weer welke wij zullen opnemen in de controleverklaring inzake

- Fraude
- Continuïteit: financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Dit is niet de volledige tekst van de controleverklaring.

Bijlage 1 Tekst controleverklaring fraude

Fraude

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het College van B&W inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. Aangezien de baten hoofdzakelijk bestaan uit de Algemene uitkering, subsidie ontvangsten van het Rijk en Provincies, lokale heffingen en leges, onderkennen we geen frauderisico in de verantwoording van de baten. De algemene uitkering en de subsidie ontvangsten zijn beperkt tot een opgave van derden. De lokale heffingen en leges betreffen een veelheid van posten van beperkte omvang waardoor geen risico ontstaat op een afwijking van materieel belang.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Bijlage 1 Tekst controleverklaring fraude

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller en de portefeuillehouder. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Geïdentificeerd frauderisico

Doorbreking interne beheersing

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Controlewerkzaamheden en observaties

Het College van B&W en het management bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het management.

Beïnvloeden van schattingen

Het risico dat schattingsposten onterecht door het management beïnvloed worden

Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.

Bijlage 1 Tekst controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico

Prestatie onderbouwingen

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

Ongeautoriseerde betalingen

Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald

Corruptierisico grondtransacties

Het risico op niet-zakelijke transacties bij de grondverkoop

Ambtelijke corruptie

Het risico op corruptie door ambtenaren, bestuurders en toezichthouders

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de betalingen.

We hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersing met betrekking tot verkopen van gronden vastgesteld. Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Wij hebben een deelwaarneming verricht op de materiële verkooptransacties. Wij hebben vastgesteld dat de gehanteerde verkoopprijzen zijn gebaseerd op de nota grondprijzen.

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van de integriteitschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Bijlage 1 Tekst controleverklaring continuïteit

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het College van B&W heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven in de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Onze controlewerkzaamheden om het inzicht, dat het College van B&W, geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de Provincie over de financiële positie inzake de begroting 2023 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het College van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het College van B&W over zijn kennis van risico's na de periode van de door het College van B&W verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door het College van B&W gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Bijlage 2 SiSa tabel

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2023 d.d. 12 januari 2024.

Wij zijn verplicht een tabel op te nemen in dit accountantsverslag met fouten en onzekerheden met betrekking tot de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2024 bij het CBS aan te leveren, inclusief de hieronder vermelde oordelen in onze controleverklaring:

Bijlage SiSa tabel

Strekking controleverklaring

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

Nr	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	geen	n.v.t.	n.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	geen	n.v.t.	n.v.t.
C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	geen	n.v.t.	n.v.t.
C47B	Volkshuisvestingsfonds (SiSa tussen medeoverheden)	geen	n.v.t.	n.v.t.
C55	Aanpak energiearmoede	geen	n.v.t.	n.v.t.
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	geen	n.v.t.	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	geen	n.v.t.	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	geen	n.v.t.	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	geen	n.v.t.	n.v.t.
D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	geen	n.v.t.	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	geen	n.v.t.	n.v.t.
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	geen	n.v.t.	n.v.t.
F11	Regeling specifieke uitkering MKB Deals	geen	n.v.t.	n.v.t.
F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	geen	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023	geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023	geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	geen	n.v.t.	n.v.t.

Bijlage SiSa tabel

Nr	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	geen	n.v.t.	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	geen	n.v.t.	n.v.t.
G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2023	geen	n.v.t.	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	geen	n.v.t.	n.v.t.
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	geen	n.v.t.	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	geen	n.v.t.	n.v.t.
H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	geen	n.v.t.	n.v.t.
H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	geen	n.v.t.	n.v.t.

Samen bouwen aan duurzaam succes

Als ondernemer, manager of bestuurder dealt u dagelijks met veranderingen. Dan is het prettig om voor cijfers, financiële processen en fiscale vraagstukken zekerheid in te bouwen. Wij zijn graag die specialist dichtbij, die altijd een extra stap voor u zet en die naast de data altijd de mens ziet.

▼ Zullen we samen bouwen aan uw duurzame succes?